

כל כנויי פרק ראשון נדרים

**עין משפט
גד מצוה**

בנ א מיי פ"א מהל' מדיס הל' טו סמג לאון רמב"ט ט"ש"ע י"ד סי' ח:
בד ב מיי פ"א מהל' מירות הל' ח סמג עשין קטו:
בה ג מיי פ"ב מהל' שבעות הל' ה סמג לאון רמב"ט ט"ש"ע י"ד סי' ח:
בו ד מיי פ"ב מהל' שבעות הל' ה ופ"א מהל' מדיס הל' טו ופ"א מהל' מירות הל' ח סמג שס ט"ש"ע י"ד סי' ח ופי' רלו קט"י י:

מוסף רשי"י

אדם מביא כבשות לעזרה. לפתח העיר, שאין מביאין חולין לעיר, ומקדישה ואחר כך מטמאה בשמים. ומיד (ראשונה בשבת). וכפר עליו. בניזוי כתיב: מאשר הטא על הנפש. משמע שטא נכפס אדם (בי"ק צא). לשון אומות הן. והטרה לפרש על לשון (שם).

פי' הרא"ש (המשך)

גדל דקאי נגדריס ומשום דבנויה אינה מענין שבויה שנוקה דהו ליה לשון אומות או לשון שבדו להס המכניס ובמוהי אינה מענין אוקן כיווין אלל לפי שהא לשון שבויה הפסוק ונתק בנייהס גדר ומה שהקדים נידווח לשבויה משום דבעי למתני גבי הדדי אותם שיש גבי' (שבויה של כנוין): גבי' לשון אומות הם. כלשונם קורין לקרבן קונם או קונם או קונם: לשון שברדו להם חכמים. כדי לעשות החקקה דלא לימא קרבן לשם זה עלי ופעמים יקדים השם לקרבן ומתן מלגמור דבריו ולידור ומתאם שברדו שם שמים כלשנא וכללה הלשונות ראו חכמים שבו לעני שפה שלל היו בקיפון לדבר עבירות מנדיס כסס ומקטן אותם לכניסם ולא שבעיל אללו האומיות קרובין ללשון ימר משאר האומות: ח"כ כנויין בינוין אבודין קבבר לשון אומות הם. ויבין דלדוריימא מינה אסברו ואפי' כנויין כינויים ועוד כיון ללשון אומות הם אין לכל העם שפה אחת שאלות החוקקים מעיקר הלשון אין להם שפה בדורה כמותם ומשום הלשון במקפת: קבבר לשון שברדו חכמים הם. ואין לנו אלל מה

אפילו תימא רבי יהודה היא. ומתני' דשני צין נדר לנדבה דלר' יהודה נמי שאני ליה וכי קאמר ר' יהודה טוב נודר ומשלים היינו דאמר בלשון נדבה אבל בנדר לא אמר: מ"ש (ג) נדר דלא כו' דאסי זה לודי תקלה. כלעיל: לפי שאין הקב"ה מביא תקלה על ידיהו

אפילו תימא רבי יהודה כי א"ר יהודה בנדרה בנדר לא אמר והקתני טוב מזה ומזה נודר ומקיים תני נודב ומקיים מ"ש נודר דלא דילמא אתי בה לידי תקלה נדבה נמי דילמא אתי (ה) לידי תקלה רבי יהודה לטעמיה דאמר אדם מביא כבשתו לעזרה ומקדישה וסומך עליה ושוחטה תינה נדבה דקרבנות נדבה דניורות מאי איכא למימר רבי יהודה לטעמיה דתניא (ו) רבי יהודה אומר חסידים הראשונים היו מתאוין להביא קרבן חטאת לפי שאין הקב"ה מביא תקלה על ידיהם מה היו עושין עומדין ומתנדבין נירות למקום כדי שיתחייב קרבן חטאת הרוצה להביא עולה מתנדב ומביא שלמים מתנדב ומביא תודה וארבעה מיני לחמה מתנדב ומביא אבל בניורות לא התנדבו כדי שלא יקראו חוטאין שנאמר (ז) וכפר עליו מאשר הטא על הנפש אמר אביי שמעון הצדיק ורבי שמעון ור' אלעזר הקפר * כולן שיטה אחת הן דנייר חוטא היו שמעון הצדיק ורבי שמעון הא דאמרן ורבי אלעזר הקפר ברבי (ח) (ט) דתניא ר' אלעזר הקפר ברבי אומר וכפר עליו מאשר הטא על הנפש וכי באיזו נפש הטא זה אלא שציער עצמו מן היין והלא דברים ק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה מכאן כל היושב בתענית נקרא חוטא והדין קרא בניוד תמא כתיב משום דשנה בחטא הוא: **ברתני'** האומר (לחבירו) א קונם קונח קונם הרי אלו כינויין לקרבן חרק חרף הרי אלו כינויין לחרם ג' נזיק נזיח פזיח הרי אלו כינויין לניורות שבותה שקוקה נודר במוהי הרי אלו כינויין לשבויה: **גב' איתמר** א כינויין ר' יוחנן אמר לשון אומות הן ר"ש בן לקיש אמר לשון שברדו להם חכמים להיות נודר בו וכן הוא אומר **בחדש אשר ברא מלבן ומעמא מאי תקינו רבנן כינויין דלא לימא קרבן ולימא קרבן דילמא אמר קרבן לה' ולימא קרבן לה' ולימא קרבן לה' ולא אמר קרבן וקא מפיק שם שמים לבטלה ותניא (י) רבי שמעון אומר **בנין****

אין ותיקן תיקון משלים הרבה [קולט יב] שגור על השניות כי היכי דלא לפגשו באיסורא דאורייתא הכי נמי תקינו רבנן כינויין לנדרים הגדורר בהי כינויין כאילו נודר בקרבן עצמו וכן בכינוי דחרס וכגון נמי ושמרתם את משמרתי (ויקרא יח) עשו משמרת למשמרת כי היכי דלא לייתי למינדד בנדר דאורייתא דלתי למינמא נמי קרבן לה' והיינו דמתן (פסוק פ"ג מ"א) נדרים סיג לפרישות שתיקנו אלו כינויין כדי להפריש האדם מן העבירה:

שמעון וגם לא גזרין בזה אטו כינויין: הבי גבי' משתעי' אומות. אותם החוקקים מעיקר הלשון כפרישית:

תוספות

ואבע"כ כי קאמר ר' יהודה נדר אלל נדבה לא קאמר: נדבה גבי' אתי' לידי תקלה. ומשני ר"י לטעמיה ה"מ לטעמי כלעיל אלל נחיה ליה ללמיה כרבי יהודה גופיה וכן בסמוך [גבין] נירות מימינו מנ' יהודה חסידים הראשונים וכו' מהאי טעמא אפי' דהוה מני לטעמי כלעיל: רבי יהודה אומר אדם מביא כבשתו בעזרה. ואם חטאת וללשונא קמא דלדוקמינא פלוגמייהו בנדר ואפי' נדר שרי ר' יהודה הא דקתני בהו אדם מביא כבשתו וכו' אלמא חייס רבי יהודה לתקלה ואפי' נדבה לא שרי אלל ככה"ג לכ"ש נדר דליתסר וי"ל דאיכא למימר ענה טובה קמ"ל ו"מ הא דסתפסא קתני ר' יהודה אמר טוב מהו ומהו ש"מ דלענין איסורא קאמר וי"ל דלעולם ענה טובה קמ"ל הן ברייתא ולא משום איסורא קאמר ואיידי דלתיי ר"מ טוב מזה ומזה דלענין איסור קאמר ר"מ א"ר יהודה נמי האי לישנא טוב מהו ומזה ולעולם לענין ענה טובה קמ"ל ולא לענין איסור קא"ל והסתמא מתיק לישנא בנדרים אמר לבי' עפי' לבי' יהודה וכן לישנא קמא אפי' ל"מ נדבה: אדם מביא כבשתו. מנדקט לשון נקיבה אלמא בשלמים איידי ותימה דמאי תקלה שייך בשלמים והלא אין מעילה בשלמים וי"ל דנדי דמעילה ליכא איסור דאורייתא מיהא איכא דלמנר גבי' (דף גה) בשופר של שלמים לא יתקע ואם תקע לא ילא משום דאיסורא רכיב עליה: אבד אביי שמעון הצדיק כו'. מתייהב אינש שוין ר"ש איידי בנייר טמא דלמנר לעיל ור' אליעזר הקפר איידי בנדרו וי"ל דלתיי ו"ל ויהי לא קאמר דבר אחד אלל שיהא א' דיכולה ס"ל דמייר חוטא טפי מרבנן וידעו ויהי"ג אמר' בהמוכר את הספיה (דף עה): חרק חרף וכו'. אין לפרש משום דלשונות הללו טומא קתא חרס אלל למאן דלמנר לשון אומות מינה דוקא ואלל למ"ד לשון שבדו חכמים (לא דל"כ למני נמי חרף חרטן): דרשה בהשא. כלער של יין כי חורר ומתחיל נירות אי נמי ענה בנדר דין וצטומאה: בורן שיבא אחת הן. לאו דוקא שהרי שמעון הצדיק אין להוכיח דטעמא אינו אלל מפני שמתחרטין וכה"ג איכא בנדרין רבן גמליאל (דף טז) וחס) כולסו כפירלה ליה מאמר קונה קטן גמור הר"ר יוסף ז"ל כפריש': דניורות מתי אביא לביידי.

אשר עשה ייחוד אחד ויבפר עליו מאשר חטא על הנפש ויקרש את ראשו ביום ההוא: במדבר ו יא

במדבר ו יא ויעל על המזבח אשר עשה בבית אל בהמשה עשר יום בחודש השמיני בחודש אשר ברא מלבן ועשה חק לפני ישראל ויעל על המזבח להקטירו: מלכים א יב לג

הגהות הב"ח

(א) גמ' נדבה נמי דילמא אתי בה לידי: (ב) שם דתניא ר' אלעזר הקפר ג"כ עין שיש מיר מחילת דף ג: (ג) רש"י ד"ה מתי שנה נודר דלא וכו' כלעיל הס"ד ואפי' מ"ה היו מתאוין להביא קרבן חטאת לפי שאין הקב"ה מביא תקלה על ידיהם כלומר כפ"ל ותיבות שאין צלמן נמקט: (ד) ד"ה חרק שאמר כבר זה עלי חרק:

גליון הש"ס

גמ' בורן שיבא אחת. ע' טומא ע"ו ע"א מד"ה קבר לה:

פירוש הרא"ש

היו בתארים להביא חטאת. שלא היה קרבן עבוד מהם: שמעון הצדיק הא דאמרן. ומהקתני ע"כ אמר קאיש כי יפילא וכו' משמע דאיש כהן ראו למור מירוס אבל כל אדם לא: דרשה בהשא הוא. כחטא כלער אי נמי שיהו נדרים כלער וצטומאה: מתני' הרי אלו כינויין לקרבן: להתייב בקרבן דלכתיין דרישא קאי לפרוש ומשום דסמא נודר מתפיש בקרבן שהוא דבר הוה ומתני נקט הרי אלו כינויין לקרבן: נדר בבורה. פי' נשבע ומשום דקאי בנידריס נקט לשון נדר כלעיל (דף ח). האומר לשנה פ' זה נדר גדול מר וע"כ לא נדר גמור הוא דלמן נדר אלל מתפיש בנדר

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

גליון הש"ס

גמ' בורן שיבא אחת. ע' טומא ע"ו ע"א מד"ה קבר לה:

פירוש הרא"ש

היו בתארים להביא חטאת. שלא היה קרבן עבוד מהם: שמעון הצדיק הא דאמרן. ומהקתני ע"כ אמר קאיש כי יפילא וכו' משמע דאיש כהן ראו למור מירוס אבל כל אדם לא: דרשה בהשא הוא. כחטא כלער אי נמי שיהו נדרים כלער וצטומאה: מתני' הרי אלו כינויין לקרבן: להתייב בקרבן דלכתיין דרישא קאי לפרוש ומשום דסמא נודר מתפיש בקרבן שהוא דבר הוה ומתני נקט הרי אלו כינויין לקרבן: נדר בבורה. פי' נשבע ומשום דקאי בנידריס נקט לשון נדר כלעיל (דף ח). האומר לשנה פ' זה נדר גדול מר וע"כ לא נדר גמור הוא דלמן נדר אלל מתפיש בנדר

